

Lektionsplanering

Årskurs:

Åk. 8

Ämne:

Svenska

Tema:

Skriva en kort novell med dramatisk uppbyggnad

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Gemensamt och enskilt skrivande.
Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag.
Bearbetning av egna och gemensamma texter till innehåll och form. Att ge och ta emot respons på texter.

Betygskriterium (E)

Eleven framställer en enkel text med väl fungerande språkriktighet. Texten innehåller grundläggande strukturer för berättande texter.

[Lgr22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till novellskrivande (10 min)

- Diskutera vad en novell är och dess kännetecken.
- Ge exempel på kända noveller och deras teman.
- Förklara begreppet dramatisk uppbyggnad, inklusive exponering, konflikt, stegring, klimax, och upplösning.
- Uppmuntra eleverna att dela med sig av sina tankar kring novellens syfte.

2. Planering av novellen (15 min)

- Ge eleverna tid att brainstorma idéer för sina noveller.
- Be dem skriva ner sina huvudkaraktärer, miljöer och konflikter.
- Diskutera vikten av att ha en tydlig inledning och avslutning.
- Uppmuntra till användning av skisser för att visualisera berättelsen.

3. Skrivande av första utkastet (15 min)

- Låt eleverna börja skriva sina noveller med fokus på att inkludera de dramatiska elementen.
- Påminn dem om att fästa sig vid språkliga strukturer och normer.
- Gå runt i klassen och erbjud feedback och stöd.
- Uppmuntra till att tänka på sina karaktärers utveckling under berättelsens gång.

4. Respons och redigering (10 min)

- Delar med sig av sina noveller i par för respons.
- Ge eleverna riktlinjer för vad de ska ge feedback på.
- Uppmuntra dem att tänka på både innehåll och språk.
- Avsluta med att diskutera vikten av revidering.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Berättelsens struktur:** Känna till uppbyggnaden av en novell och de olika delarna av berättelsen.
- **Karaktärsutveckling:** Hur karaktärer kan förändras och utvecklas genom texten.
- **Miljöbeskrivning:** Vikten av att beskriva miljön för att förstärka känslor och stämningar.
- **Språkliga strukturer:** Användning av varierat språk, stil och retoriska grepp.
- **Feedback och respons:** Hur man ger och tar emot konstruktiv kritik på texter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Novell	En kort berättelse med en specifik handling och begränsat antal karaktärer.	Från latin "novella" som betyder "nyhet" eller "ny berättelse".
Konflikt	Ett centralt problem eller motstridighet som driver handlingen framåt.	Från latin "conflictus" som betyder "att slå samman" eller "konfliktera".
Klimax	Det mest spännande eller avgörande ögonblicket i en berättelse.	Från grekiska "klimakhos" vilket betyder "stege" eller "upphöjning".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan miljön i en berättelse påverka karaktärernas beslut och handlingar?
- B. Vad gör en bra upplösning i en novell? Diskutera med exempel!
- C. Kan en karaktär vara sin egen mest svåra motståndare? Ge exempel från kända noveller.

Aktivitet

Eleverna ska i par välja ut varsin novell och analysera dess struktur. De ska diskutera hur konflikten presenteras, samt hur berättelsen avslutas. Efter analysen ska de sammanställa sina insikter i en skriftlig rapport som presenteras för klassen.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är en novell?	En kort berättelse med en tydlig handling.
2. Vad är konflikts syfte i litteratur?	Driva handlingen framåt och skapa spänning och intresse.
3. Hur påverkar miljön en berättelse?	Den kan förstärka känslor och karaktärernas agerande.
4. Vad är ett klimax?	Det mest spännande ögonblicket i berättelsen.
5. Vad innebär feedback?	Konstruktiv kritik och synpunkter på andras arbete.
6. Vilka kännetecken har en bra novell?	En sammanhängande handling, välutvecklade karaktärer och en tydlig struktur.
7. Hur viktigt är språk i en novell?	Det är avgörande för stämning och känslor i berättelsen.
8. Vad innebär dramatisk uppbyggnad?	Struktur med exponering, konflikt, klimax och upplösning.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva klart sina noveller hemma och vara redo att lämna in dem vid nästa lektion. Betona att de ska fokusera på den dramatiska uppbyggnaden och förbättra sina texter utifrån den feedback de fått under lektionen.

Citat

“En bra berättelse börjar alltid med en gnista av sanning.” – Denis Johnson (1949-2017). Detta citat understryker att många av de mest minnesvärda

berättelserna har sin grund i verkliga upplevelser eller sanningar, något som eleverna bör tänka på när de skriver sina noveller.

Tags: [Lektion](#)